

02/08

Majetek státu a prostředky státního rozpočtu – kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 2002 pod číslem 02/08. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Vedral.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s majetkem státu, prostředky státního rozpočtu a ověřit správnost sestavení závěrečného účtu (dále jen „ZÚ“) kapitoly 317 – Ministerstvo pro místní rozvoj jako podkladu pro státní závěrečný účet (dále jen „SZÚ“).

Kontroly byly podrobeny činnosti, které jsou předmětem účetnictví a které mají vliv na hodnotu testovaných konečných zůstatků v účetní závěrce (dále jen „ÚZ“) k 31. 12. 2001 jednotlivých účetních jednotek v kapitole 317 v roce 2001, včetně souvisejících skutečností v účetních obdobích 1996 – 2000, a k datu mezitímní účetní závěrky k 30. 6. 2002 (dále jen „MÚZ“). Tyto výkazy jsou podkladem pro sestavení ZÚ kapitoly, SZÚ a jeho hodnocení.

Kontrolu provedly v době od března 2002 do února 2003 skupiny kontrolujících NKÚ odboru finančního auditu, odboru dopravy, průmyslu a hospodářství, odboru analýz a územních odborů střední Čechy, západní Čechy, severovýchodní Čechy a jižní Morava.

Kontrola byla provedena u Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) a organizací v jeho řídicí působnosti, organizačních složek státu (dále jen „OSS“) Privum, rozpočt. org. správa a privatizace státního majetku /Mladá, Ralsko/ (dále jen „Privum“), Ústav územního rozvoje (dále jen „ÚÚR“) a příspěvkových organizací (dále jen „PO“) Česká centrála cestovního ruchu (dále jen „ČCCR“), Centrum pro regionální rozvoj ČR (dále jen „CRR“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu podal ÚÚR. Byly vypořádány rozhodnutím vedoucího skupiny kontrolujících.

MMR podalo námítky proti kontrolnímu protokolu po uplynutí stanovené lhůty, a proto nebylo vydáno rozhodnutí o námítkách.

K o l e g i u m NKÚ na svém VIII. zasedání, konaném dne 2. 6. 2003,
s c h v á l i l o usnesením č. 8/VIII/2003
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

Úvod

MMR bylo zřízeno zákonem č. 272/1996 Sb., kterým se provádějí některá opatření v soustavě ústředních orgánů státní správy České republiky a kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a mění a doplňuje zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, s účinností od 1. 11. 1996. V souladu s tímto zákonem je MMR ústředním orgánem státní správy ve věcech regionální politiky, včetně regionální podpory podnikání, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu, a pro věci nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování a stavebního řádu, investiční politiky a cestovního ruchu.

Poznámka: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění platném pro kontrolované období.

1. Údaje vykazované v ÚZ

Tabulka č. 1 – Údaje z výkazu Rozvaha

(v tis. Kč)

Kontrolovaná osoba	Aktiva k 31. 12. 2001			Pasiva k 31. 12. 2001		
	Stálá aktiva	Oběžná aktiva	Aktiva celkem	Vlastní zdroje	Cizí zdroje	Pasiva celk.
MMR	878 681,45	2 189 319,99	3 068 001,44	3 052 403,04	15 598,41	3 068 001,45
Privum	2 320 445,55	4 654,51	2 325 100,06	2 314 630,29	10 469,78	2 325 100,07
ÚÚR	103 120,50	1 714,61	104 835,11	103 169,82	1 665,29	104 835,11
ČCCR	86 360,12	29 744,56	116 104,68	105 912,13	10 192,55	116 104,68
CRR	29 039,78	11 885,07	40 924,85	35 045,00	5 879,85	40 924,85

Tabulka č. 2 – Údaje z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených organizačních složek státu a státních fondů (dále jen „Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu“)

(v tis. Kč)

Kontrolovaná osoba	Rozpočtové příjmy		Rozpočtové výdaje		Saldo příjmů a výdajů		Stavy a obraty na bankovních účtech
	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	
MMR	5 900,00	17 472,44	6 341 791,00	6 138 278,14	- 6 335 891,00	- 6 120 805,70	- 6 120 805,70
Privum	25 000,00	24 313,06	45 333,00	43 824,40	- 20 333,00	- 19 511,34	- 19 511,34
ÚÚR	1 200,00	1 348,02	22 980,00	22 897,42	- 21 780,00	- 21 549,40	- 21 549,40

Tabulka č. 3 – Údaje z výkazu zisku a ztráty

(v tis. Kč)

Kontrolovaná osoba	Náklady		Výnosy		Hospodářský výsledek	
	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
ČCCR	146 749,24	0,00	146 762,57	0,00	13,33	0,00
CRR	64 821,97	0,00	65 204,05	0,00	382,08	0,00

2. Kontrolou zjištěné nedostatky

U kontrolovaných osob bylo ověřováno, zda ÚZ věrně zobrazují majetek, závazky, vlastní zdroje, náklady, výnosy a výsledek rozpočtového hospodaření za rok 2001.

Nesprávnosti byly identifikovány dle jednotlivých položek ÚZ s ohledem na jejich obsahové vymezení dle § 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a dle opatření Ministerstva financí č. j. 283/76 104/2000, kterým se stanoví účtová osnova, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace (dále jen „opatření MF č. j. 283/76 104/2000“).

V souladu s § 20 a § 29 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), a vyhláškou č. 16/2001 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a rozpočtů územních samosprávných celků (dále jen „vyhláška č. 16/2001 Sb.“), je cílem získávání údajů účetních závěrek za jednotlivé OSS a PO jejich další zpracování v následné víceúrovňové agregaci, pro kterou je důležitým předpokladem porovnatelnost vykazování dle jednotlivých položek účetní závěrky.

Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu členěný dle jednotlivých položek použitý v souvislosti s výkazem rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací (dále jen „výkaz Rozvaha“) poskytuje současně také informace, které umožňují uživateli účetních výkazů posoudit změny stavu struktury aktiv a závazků, tzn. Změny jednotlivých položek výkazu Rozvaha.

Tabulka č. 4 zobrazuje celkovou nesprávnost v ÚZ kontrolovaných osob k 31. 12. 2001 v údajích, které jsou dle vyhlášky č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu (dále jen „vyhláška č. 419/2001 Sb.“), a vyhlášky č. 16/2001 Sb. Předávány k další agregaci pro zpracování závěrečného účtu.

Tabulka č. 4 – Celkové nesprávnosti v ÚZ kontrolovaných osob

(v tis. Kč)

Kontrolovaná osoba	Nesprávnost v absolutní hodnotě ve výkazech ÚZ			Celková nesprávnost v absolutní hodnotě
	Rozvaha	Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu	Výkaz zisku a ztráty	
MMR	5 541 145,95	585 111,56	–	6 126 257,51
Privum	2 380 279,29	116,25	–	2 380 395,54
ÚÚR	21 328,70	1 443,85	–	22 772,55
ČCCR	146 308,05	–	20 869,54	167 177,59
CRR	27 123,78	–	752,09	27 875,87

Legenda: Sloupec „Celková nesprávnost v absolutní hodnotě“ zobrazuje celkovou účetní nesprávnost v jednotlivých sekcích výkazů jako součet hodnotové chyby (součet výsledných sald nadhodnocení + podhodnocení) vyjádřené nepodvojně a hodnotové neprůkaznosti v absolutní hodnotě.

2.1 Hlavní příčiny zjištěných nesprávností

Na celkové nesprávnosti se u všech kontrolovaných osob podílelo nadhodnocení, podhodnocení a neprůkaznost zůstatku jednotlivých položek příslušného výkazu ÚZ. K těmto nesprávnostem docházelo v důsledku porušení zákona o účetnictví, zákona o rozpočtových pravidlech, opatření MF č. j. 283/76 104/2000 a dalších právních předpisů.

U jednotlivých kontrolovaných osob se na celkové nesprávnosti podílely zejména následující skutečnosti:

MMR

- Neprůkaznost vykazovaného stavu majetku a závazků ve výkazu Rozvaha v hodnotě 3 083 599 842,99 Kč vznikla v důsledku porušení zákona o účetnictví, neboť inventarizace majetku a závazků nebyla provedena v souladu s tímto zákonem;
- neprůkaznost vykazovaného stavu vlastních zdrojů ve výkazu Rozvaha v hodnotě 2 044 663 228,94 Kč vznikla v důsledku porušení § 7 zákona o účetnictví, neboť MMR neprokázalo, že účetní zápisy při uzavírání účetních knih byly provedeny v souladu s § 6 tohoto zákona (tyto účetní zápisy nebyly prokázány účetním dokladem ani nebyly prokázány popisem v projekčně programové dokumentaci k používanému programovému vybavení pro vedení účetnictví v souladu s opatřením MF č. j. 283/76 104/2000);
- účet 062 – Podílové cenné papíry a vklady v podnicích s podstatným vlivem byl ve výkazu Rozvaha nadhodnocen o 179 994 000,00 Kč v důsledku porušení § 4 a § 25 zákona o účetnictví a opatření MF č. j. 283/76 104/2000, ke kterému došlo účtováním o zvýšení nominální ceny akcií, a tím o přecenění majetkového podílu MMR v Českomoravské záruční a rozvojové bance přesto, že od roku 1999 se o této skutečnosti neúčtuje;
- účet 013 – Software byl ve výkazu Rozvaha podhodnocen o 14 584 667,45 Kč v důsledku porušení § 25 zákona o účetnictví, ke kterému došlo nezaúčtováním některých výdajů souvisejících s pořizováním programového vybavení pro „Monitorovací systém předstrukturálních a strukturálních fondů“ (dále jen „MSSF“) do pořizovací ceny tohoto programového vybavení, a tím na účtu 013 nebyly zobrazeny veškeré výdaje související s pořizováním MSSF;

- účet 367 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů byl ve výkazu Rozvaha podhodnocen o 7 431 000 Kč v důsledku porušení opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/20 530/1992, ke kterému došlo neúčtováním o majetkovém podílu MMR v Nakladatelství Svoboda, a. s., který je doložen pouze zatímním listem;
- některé výdajové položky rozpočtové skladby byly ve Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu v části „rozpočet po změnách“ nadhodnoceny a podhodnoceny celkem o 226 523 000 Kč, jak bylo zjištěno na základě rekonstrukce údajů dle rozpisu schváleného rozpočtu MMR pro rok 2001 a jednotlivých rozpočtových opatření, která byla součástí chronologické evidence rozpočtových opatření MMR za rok 2001 dle zákona o rozpočtových pravidlech;
- výdajová položka rozpočtové skladby pro poskytování investičních transferů obcím (6341) byla ve Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu v části „výsledek od počátku roku“ nadhodnocena o 6 125 000 Kč v důsledku porušení § 6 zákona o účetnictví, ke kterému došlo zaúčtováním rozdílných zápisů oproti účetnímu dokladu;
- neprůkaznost údajů vykazovaných ve Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu v části „výsledek od počátku roku“ v hodnotě 211 722 131 Kč vznikla v důsledku porušení § 35 zákona o účetnictví realizací oprav bez prokázání správnosti jejich obsahu a bez podpisu osob odpovědných za příslušné účetní případy;
- v rozporu s vyhláškou č. 16/2001 Sb. neobsahuje Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu údaje o stavu na bankovním účtu k rezervnímu fondu v částce 128 202 000 Kč.

Privum

- Neprůkaznost vykazovaného stavu majetku a závazků ve výkazu Rozvaha v hodnotě 2 331 783 778,50 Kč vznikla v důsledku porušení zákona o účetnictví, neboť inventarizace majetku a závazků nebyla provedena v souladu s tímto zákonem;
- neprůkaznost vykazovaného stavu vlastních zdrojů ve výkazu Rozvaha v hodnotě – 5 829 174,00 Kč vznikla v důsledku porušení § 7 zákona o účetnictví, neboť Privum neprokázalo, že účetní zápisy při uzavírání účetních knih byly provedeny v souladu s § 6 tohoto zákona (tyto účetní zápisy nebyly prokázány účetním dokladem ani nebyly prokázány popisem v projekčně programové dokumentaci k používanému programovému vybavení pro vedení účetnictví v souladu s opatřením MF č. j. 283/76 104/2000);
- účet 031 – Pozemky byl ve výkazu Rozvaha nadhodnocen o 17 624 885 Kč v důsledku porušení § 3 a § 25 zákona o účetnictví, ke kterým došlo průběžným přeceňováním pozemků a opožděným odúčtováním prodaného nebo bezúplatně převedeného majetku;
- účet 021 – Stavby byl ve výkazu Rozvaha nadhodnocen o 11 819 698 Kč v důsledku porušení § 3 a § 25 zákona o účetnictví, ke kterým došlo průběžným přeceňováním staveb, opožděným odúčtováním prodaného nebo bezúplatně převedeného majetku a účtováním o demolicí odstraněných stavbách do nesprávného účetního období;
- účet 965 – Saldo příjmů a výnosů byl ve výkazu Rozvaha podhodnocen o 9 968 696,30 Kč v důsledku porušení § 7 zákona o účetnictví, ke kterému došlo neúčtováním o předpisech rozpočtových příjmů.

ÚÚR

- Účet 031 – Pozemky byl ve výkazu Rozvaha podhodnocen o 17 244 426 Kč v důsledku porušení § 7 zákona o účetnictví, ke kterému došlo neúčtováním o převodech pozemků, které se uskutečnily v roce 2001;
- neprůkaznost vykazovaného stavu majetku a závazků ve výkazu Rozvaha v hodnotě 3 239 898 Kč vznikla v důsledku porušení zákona o účetnictví, neboť inventarizace majetku a závazků nebyla provedena v souladu s tímto zákonem.

ČCCR

- Neprůkaznost vykazovaného stavu majetku a závazků ve výkazu Rozvaha v hodnotě 143 626 100 Kč vznikla v důsledku porušení zákona o účetnictví, neboť inventarizace majetku a závazků nebyla provedena v souladu s tímto zákonem;
- neprůkaznost vykazovaného stavu nákladů a výnosů ve výkazu zisku a ztráty v hodnotě 19 355 574,66 Kč vznikla v důsledku porušení § 7 zákona o účetnictví, neboť ČCCR nedoložila účetní případy a účetní zápisy o nich předepsaným způsobem;
- účet 381 – Náklady příštích období byl ve výkazu Rozvaha podhodnocen o 1 409 991,50 Kč v důsledku porušení § 4 zákona o účetnictví, ke kterému došlo časovým nerozlišením výdajů fakturovaných dodavatelem v rámci zajištění veletrhu uskutečněného až v roce 2002.

CRR

- Neprůkaznost vykazovaného stavu oprav k majetku ve výkazu Rozvaha v hodnotě – 26 289 440 Kč vznikla v důsledku porušení zákona o účetnictví, neboť inventarizace oprav nebyla provedena.

2.2 MÚZ

MMR

Celková nesprávnost v MÚZ v údajích, které jsou dle vyhlášky č. 16/2001 Sb. předávány k další agregaci pro hodnocení plnění státního rozpočtu, byla zjištěna ve výši 5 605 141,18 tis. Kč. Vlivy působící na vyčíslené nadhodnocení, podhodnocení a neprůkaznost jednotlivých položek výkazů MÚZ byly až na dále uvedené případy identické jako u ÚZ k 31. 12. 2001:

- neprůkaznost vykazovaného stavu majetku a závazků ve výkazu Rozvaha v hodnotě 2 987 803 435,42 Kč přetrvává k datu MÚZ ze stejných důvodů, které zapříčinily tento stav k 31. 12. 2001, ale v důsledku úbytků na jednotlivých účtech, jejichž stav byl k 31. 12. 2001 neprůkazný, v průběhu prvního pololetí roku 2002 došlo ke snížení stavu na těchto účtech MÚZ; z tohoto důvodu má neprůkaznost stavu vykazovaného k datu MÚZ na těchto účtech nižší hodnotu;
- některé výdajové položky rozpočtové skladby byly ve Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu v části „rozpočet po změnách“ nadhodnoceny a podhodnoceny celkem o 30 082 000 Kč, jak bylo zjištěno na základě rekonstrukce údajů dle rozpisu schváleného rozpočtu MMR pro rok 2002 a jednotlivých rozpočtových opatření, která byla součástí chronologické evidence rozpočtových opatření MMR za rok 2002 dle zákona o rozpočtových pravidlech.

Privum

Celková nesprávnost v MÚZ v údajích, které jsou dle vyhlášky č. 16/2001 Sb. předávány k další agregaci pro hodnocení plnění státního rozpočtu, byla zjištěna ve výši 42 769,07 tis. Kč. Na vyčíslené nadhodnocení, podhodnocení a neprůkaznost jednotlivých položek výkazů MÚZ má vliv zejména:

- neprůkaznost vykazovaného stavu vlastních zdrojů ve výkazu Rozvaha v hodnotě – 5 829 174 Kč vznikla v důsledku porušení § 7 zákona o účetnictví, neboť Privum neprokázalo, že účetní zápisy při uzavírání účetních knih byly provedeny v souladu s § 6 tohoto zákona (tyto účetní zápisy nebyly prokázány účetním dokladem ani nebyly prokázány popisem v projekčně programové dokumentaci k používanému programovému vybavení pro vedení účetnictví v souladu s opatřením MF č. j. 283/76 104/2000);
- účet 021 – Stavby byl ve výkazu Rozvaha podhodnocen o 23 387 359 Kč v důsledku porušení § 25 zákona o účetnictví, ke kterému došlo přečeňováním staveb;
- účet 420 – Služby a náklady nevýrobní povahy byl ve výkazu Rozvaha nadhodnocen o 4 134 747,50 Kč v důsledku porušení § 4 zákona o účetnictví a opatření MF č. j. 283/76 104/2000, ke kterým došlo účtováním výdajů na vybudování příjezdových komunikací a

dokončovací práce na dvou příjezdových komunikacích, které měly být správně klasifikovány jako dlouhodobý hmotný majetek.

2.3 Další zjištění

MMR

- **Zahajovací rozvaha**

V souladu se zákonem o účetnictví bylo MMR povinno sestavit k datu svého vzniku zahajovací rozvahu. MMR neprokázalo sestavení zahajovací rozvahy k 1. 11. 1996. Skutečnost, že tato rozvaha nebyla sestavena, je v rozporu s ustanovením § 19 zákona o účetnictví.

- **Software používaný pro vedení účetnictví**

Projekčně programová dokumentace programového vybavení pro vedení účetnictví, ve kterém bylo zpracovááno účetnictví MMR za rok 2001, není v souladu s § 33 zákona o účetnictví. Projekčně programová dokumentace neobsahuje popis automatizovaných účetních zápisů při uzavírání a otevírání účetních knih v souladu s opatřením MF č. j. 283/76 104/2000, současně programové vybavení nerealizuje tyto automatizované účetní zápisy v souladu s opatřením MF č. j. 283/76 104/2000. ÚZ tak není sestavena na podkladě údajů účtu 962 – Konečný účet rozvažný, jak opatření MF č. j. 283/76 104/2000 stanovuje.

Používané programové vybavení také umožňuje realizovat nepodvojný zápis a zrušení zápisu o celém účetním dokladu.

V důsledku těchto skutečností není účetnictví vedené prostředky výpočetní techniky vedeno úplně, průkazným způsobem a správně, a není v souladu s § 7 zákona o účetnictví.

- **Celková nesprávnost v příloze ÚZ k 31. 12. 2001 v údajích, které nejsou předávány k další agregaci**

Celková nesprávnost v příloze k účetním výkazům k 31. 12. 2001 v údajích, které nejsou předávány k další agregaci, byla zjištěna ve výši 1 642 515 766,65 Kč.

MMR neuvedlo v příloze ÚZ a neúčtovalo na podrozvahových účtech:

- o zástavách zapsaných v katastru nemovitostí k datu ÚZ ve prospěch MMR ve výši 1 631 419 940,60 Kč;
- o nároku MMR na úroky z prodlení k pohledávkám po lhůtě splatnosti ve výši 7 436 070,65 Kč.

Současně MMR neuvedlo v příloze ÚZ, že právní nároky MMR jsou k datu ÚZ uplatňovány v hodnotě o 3 659 755,40 Kč nižší, než je hodnota pohledávek evidovaných k datu ÚZ na příslušném podrozvahovém účtu.

ČCCR

- **Software používaný pro vedení účetnictví**

Ke způsobu vedení účetnictví prostředky výpočetní techniky v roce 2001 ČCCR nedoložila projekčně programovou dokumentaci ve smyslu ustanovení § 4, § 6 a § 33 zákona o účetnictví. Obdobně neprokázala účetními záznamy formu vedení účetnictví v roce 2002 ve smyslu ustanovení § 33 tohoto zákona. Při kontrole bylo zjištěno, že program pro vedení účetnictví aplikovaný ČCCR např. umožňoval neprůkazné opravy účetních zápisů.

CRR

- **Zahajovací rozvaha**

V souladu se zákonem o účetnictví bylo CRR povinno sestavit k datu svého vzniku zahajovací rozvahu. CRR neprokázalo sestavení zahajovací rozvahy ke dni svého vzniku v roce

1997. Skutečnost, že tato rozvaha nebyla sestavena, je v rozporu s ustanovením § 19 zákona o účetnictví.

2.4 Porušení rozpočtové kázně

U každé z kontrolovaných osob, s výjimkou CRR, došlo k porušení rozpočtové kázně, jak ukazuje tabulka č. 5.

Tabulka č. 5 – Porušení rozpočtové kázně u jednotlivých kontrolovaných osob (v Kč)

Kontrolovaná osoba	Porušení rozpočtové kázně
MMR	311 676 248,40
Privum	15 182 338,50
ÚÚR	179 827,90
ČCCR	5 763 600,00

MMR

- **Neoprávněné použití prostředků státního rozpočtu**

MMR v letech 2001 a 2002 neoprávněně použilo prostředky státního rozpočtu ve výši celkem 252 886 721,47 Kč. V rozporu s § 25 zákona o rozpočtových pravidlech realizovalo výdaje rozpočtových prostředků nad výši rozpočtovanou k datu realizace výdaje. MMR tak realizovalo výdaje před provedením příslušného rozpočtového opatření. § 25 zákona o rozpočtových pravidlech definuje tuto skutečnost jako neoprávněné použití prostředků státního rozpočtu.

- **Výdej peněžních prostředků státního rozpočtu, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem**

- Dotace

MMR v rozporu s § 16 a § 50 zákona o rozpočtových pravidlech použilo neinvestiční prostředky státního rozpočtu ve výši 16 500 000 Kč na poskytnutí investiční dotace nestátní neziskové organizaci. Tímto výdejem došlo k porušení povinností stanovených právním předpisem. Ustanovení § 3 zákona o rozpočtových pravidlech definuje tyto skutečnosti jako neoprávněné použití peněžních prostředků státního rozpočtu.

- Veřejná zakázka

MMR v roce 2001 uzavřelo smlouvu na „Realizaci MSSF“ v rozporu s § 3 zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „zákon o zadávání veřejných zakázek“).

Výdej peněžních prostředků v roce 2001 a v roce 2002 na jednotlivá plnění v rámci této smlouvy uzavřené v rozporu se zákonem o zadávání veřejných zakázek v celkové výši 40 921 347 Kč je dle § 3 zákona o rozpočtových pravidlech neoprávněným použitím peněžních prostředků státního rozpočtu.

MMR jako zadavatel vyhlásilo dne 10. 5. 2000 v Obchodním věstníku obchodní veřejnou soutěž na veřejnou zakázku „Monitorovací systém pro programy strukturálních fondů v ČR“ se soutěžní lhůtou do 16. 6. 2000. Předmětem plnění veřejné zakázky bylo vytvoření, realizace a správa Monitorovacího systému pro programy strukturálních fondů v ČR s vazbou na pilotní programy.

Zadávací dokumentaci k této veřejné obchodní soutěži si vyžádalo 30 společností zapsaných v obchodním rejstříku.

Komise pro hodnocení nabídek vyhodnotila nabídky obchodní veřejné soutěže a MMR zveřejnilo výsledné pořadí uchazečů.

Dne 31. 8. 2000 MMR uzavřelo s vítěznou společností smlouvu o dílo. Smlouva byla v rozporu s § 40 zákona o zadávání veřejných zakázek uzavřena pouze na část předmětu veřejné

zakázky. Předmětem smlouvy bylo zhotovení Vstupní zprávy MSSF jako projektové předlohy postupné realizace MSSF.

Ze smlouvy vyplývala povinnost, aby v případě odsouhlasení „díla“ řídicí skupinou se toto „dílo“ stalo projektovou předlohou pro realizaci dalších etap MSSF s tím, že první etapou bude realizace beta verze MSSF do 15. 12. 2000 a na tuto etapu objednatel uzavře se zhotovitelem novou smlouvu. „Dílem“ rozumí smlouvu na Vstupní zprávu MSSF.

Dne 20. 9. 2000 bylo MMR v Obchodním věstníku zveřejněno oznámení o výsledku veřejné soutěže MSSF s tím, že smlouva byla uzavřena s vítězným uchazečem.

Dne 27. 11. 2000 byly podle § 49b zákona o zadávání veřejných zakázek vyzvány neúspěšné společnosti z první veřejné zakázky k podání nabídek na „Nákup vstupní zprávy Monitorovacího systému pro programy strukturálních fondů v ČR“.

Dílo z první veřejné zakázky, zpracované na základě smlouvy z 31. 8. 2000, prošlo oponentním řízením a jeho aktualizovaná verze byla odsouhlasena řídicí skupinou 28. 11. 2000. Došlo tak ke splnění té podmínky smlouvy, která dále zavazovala MMR podepsat s vítězem veřejné zakázky na MSSF další smlouvu.

Dne 8. 12. 2000 bylo uzavřeno na MMR přijímání nabídek na veřejnou zakázku dle § 49b zákona o zadávání veřejných zakázek na „Nákup vstupní zprávy MSSF v ČR“; doručena a převzata byla jen jedna nabídka na veřejnou zakázku, na jejímž základě byla dne 8. 2. 2001 uzavřena kupní smlouva na Vstupní zprávu MSSF.

Dne 14. 5. 2001 byla vyzvána jiná než vítězná společnost z předcházející veřejné obchodní soutěže k uzavření smlouvy na zhotovení MSSF. Výzva byla podána dle ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek, tzn. jako specializovaná veřejná zakázka, kdy plnění veřejné zakázky může poskytnout jediný zájemce o veřejnou zakázku. Došlo tak k novému zadání veřejné zakázky formou výzvy jednomu zájemci, který je jediným zájemcem schopným splnit veřejnou zakázku. Předmět této veřejné zakázky (MSSF) je shodný s předmětem první veřejné zakázky.

Dne 5. 6. 2001 byla vítězné společnosti z veřejné obchodní soutěže z první veřejné zakázky zaslána písemná informace o tom, že MMR rozhodlo zadat vytvoření MSSF mimo tuto společnost.

Dne 19. 6. 2001 došlo k podpisu smlouvy na zhotovení, zavedení a zprovoznění funkčního systému MSSF mezi MMR (zastoupeným ministrem) a firmou vyzvanou dle § 50 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek v celkové ceně celkem včetně DPH 49 871 947 Kč (bez DPH 47 439 480 Kč). Smlouva byla uzavřena podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek.

Do 13. 12. 2002 byly ke smlouvě z 19. 6. 2001 připojeny celkem 3 dodatky. Třetí dodatek z 13. 12. 2002 se týkal mj. plnění nad rámec rozsahu 2. etapy dle původního znění smlouvy, čímž došlo k navýšení ceny díla na celkovou částku s DPH 53 783 197 Kč (bez DPH 51 164 480 Kč).

V rozporu s § 3 odst. 4 zákona o zadávání veřejných zakázek, v návaznosti na § 50 odst. 1 písm. b) tohoto zákona MMR v předložené dokumentaci neprokázalo, že firma, se kterou byla uzavřena smlouva ze dne 19. 6. 2001 na „Realizaci monitorovacího systému předstrukturálních a strukturálních fondů (MSSF)“, byla jediným subjektem, který mohl poskytnout plnění této specializované veřejné zakázky. Předložená dokumentace, z níž byl rekonstruován výše uvedený časový průběh veřejných zakázek na stejný předmět veřejné zakázky, postrádá konkrétní důkazy o této skutečnosti.

Současně MMR ani neprokázalo, že jde o specializovanou veřejnou zakázku dle § 2 zákona o zadávání veřejných zakázek, tzn. že tuto veřejnou zakázku může pro zadavatele provést pouze omezený okruh zájemců, nejvýše však sedm. Na veřejnou zakázku vyhlášenou dne 10. 5. 2000 na „Monitorovací systém pro programy strukturálních fondů v ČR“ se soutěžní lhůtou do 16. 6. 2000 si vyžádalo zadávací dokumentaci 30 společností zapsaných v obchodním rejstříku. Dle výpisu z obchodního rejstříku k datu 16. 6. 2000 minimálně 17 z těchto 30 společností

vykazovalo příslušné oprávnění k podnikání (poskytování softwaru, školicí/vzdělávací činnosti, příp. její organizování).

MMR při výběru dodavatele MSSF neprokázalo správnost a oprávněnost zvoleného postupu a porušilo základní princip při zadávání veřejných zakázek – princip transparentnosti procesu směřujícího k uzavření smlouvy.

- **Převod peněžních prostředků do rezervního fondu**

MMR v rozporu s § 47 zákona o rozpočtových pravidlech převedlo do rezervního fondu finanční prostředky ve výši 2 % objemu rozpočtu výdajů po provedených rozpočtových opatřeních kapitoly 317 – Ministerstvo pro místní rozvoj.

Ustanovení § 47 zákona o rozpočtových pravidlech odkazuje na rozpočet výdajů po provedených rozpočtových opatřeních ve smyslu rozpočtu výdajů u jednotlivých organizačních složek státu.

MMR tak převedlo do rezervního fondu částku vyšší o 1 368 180 Kč. Tím došlo k porušení povinností dle § 47 zákona o rozpočtových pravidlech a v souladu s § 3 zákona o rozpočtových pravidlech jde o neoprávněné použití peněžních prostředků státního rozpočtu.

Privum

- **Neoprávněné použití prostředků státního rozpočtu**

Privum v roce 2001 neoprávněně použilo prostředky státního rozpočtu ve výši 552 051 Kč. V rozporu s § 25 zákona o rozpočtových pravidlech realizovalo výdaje rozpočtových prostředků nad výši rozpočtovanou k datu realizace výdaje. Privum tak realizovalo výdaje před provedením příslušného rozpočtového opatření. § 25 zákona o rozpočtových pravidlech definuje tuto skutečnost jako neoprávněné použití prostředků státního rozpočtu.

- **Neprovedení odvodu podle § 45 odst. 9 zákona o rozpočtových pravidlech**

V roce 2001 Privum v rozporu s § 45 zákona o rozpočtových pravidlech soustřeďovalo na depozitním účtu rozpočtové příjmy z prodeje a z pronájmu nemovitého majetku ve výši 10 495 540 Kč, aniž je do tří pracovních dnů odvedlo na příjmový účet státního rozpočtu.

- **Výdej peněžních prostředků státního rozpočtu, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem**

V roce 2002 Privum uhradilo v rozporu s ustanovením § 21 zákona o rozpočtových pravidlech z rozpočtových prostředků určených na financování běžných výdajů pořízení dlouhodobého hmotného majetku (vybudování příjezdových komunikací) v bývalém vojenském prostoru Milovice. Tyto výdaje činily celkem 4 134 747,50 Kč.

ÚÚR

- **Použití rozpočtových prostředků nad výši závazných ukazatelů stanovených správcem kapitoly**

ÚÚR porušil § 45 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech, protože rozpočtové prostředky na provoz použil na financování části dlouhodobého majetku nad limit systémové dotace stanovený MMR ve výši 62 400 Kč. Tím ÚÚR použil rozpočtové prostředky nad výši závazných ukazatelů stanovených mu správcem kapitoly státního rozpočtu.

- **Neodvedení příjmů do státního rozpočtu**

ÚÚR porušil § 45 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech, protože příjmy za jím provedené práce nezaúčtoval na příjmový účet, a neodvedl tak příjmy ve výši 117 427,90 Kč do státního rozpočtu k 31. 12. 2001, ale snížil o tuto částku čerpání výdajů.

ČCCR

- **Výdej peněžních prostředků státního rozpočtu, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem**

ČCCR v roce 2001 poskytla peněžní prostředky na rozvoj cestovního ruchu a na podporu rozvoje turistických regionů různým právníckým osobám v celkové výši 5 763 600 Kč, aniž byla k tomuto poskytování peněžních prostředků státního rozpočtu oprávněna ustanovením právního předpisu.

3. Vyhodnocení

3.1 Věrohodnost ÚZ

Tabulka č. 6 – Hladina významnosti a celková zjištěná nesprávnost

(v tis. Kč)

Kontrolovaná osoba	Způsob určení hladiny významnosti	Hladina významnosti	Celková nesprávnost v absolutní hodnotě
MMR	2 % z výdajů vykázaných ve výši 6 138 278,14	122 765,56	6 126 257,51
Privum	1,5 % z aktiv vykázaných ve výši 2 325 100,06	34 876,50	2 380 395,54
ÚÚR	2 % z výdajů vykázaných ve výši 22 897,42	457,95	22 772,55
ČCCR	2 % z nákladů vykázaných ve výši 146 749,24	2 934,98	167 177,59
CRR	2 % z nákladů vykázaných ve výši 64 821,97	1 296,44	27 875,87

V souladu s doporučením mezinárodních kontrolních standardů INTOSAI byla nejvyšší možná míra špatné evidence, kterou uživatelé účetních výkazů mohou shledávat jako ještě přijatelnou, stanovena jako 2 % z hodnoty výdajů (MMR a ÚÚR), 2 % z hodnoty nákladů (ČCCR a CRR) a 1,5 % z hodnoty aktiv (Privum). Vzhledem k vlivu zjištěných celkových nesprávností na účetní závěrky k 31. 12. 2001 a při jejich porovnání se stanovenou nejvyšší možnou mírou špatné evidence (hladinou významnosti) je zřejmé, že ÚZ nezobrazují věrně majetek, závazky a vlastní zdroje účetních jednotek k 31. 12. 2001, náklady a výnosy a výsledky jejich rozpočtového hospodaření za rok 2001 a nejsou v souladu se zákonem o účetnictví a účetními předpisy ČR.

3.2 Porušení rozpočtové kázně

Porušení rozpočtové kázně dle § 44 zákona o rozpočtových pravidlech bylo zjištěno v celkové částce 332 802 014,80 Kč.

3.3 Celková nesprávnost v závěrečném účtu kapitoly 317 – Ministerstvo pro místní rozvoj

3.3.1 Neúplnost závěrečného účtu oproti vyhlášce č. 419/2001 Sb.

Závěrečný účet kapitoly neobsahuje povinný rozsah a obsah údajů dle vyhlášky č. 419/2001 Sb.

Současně není uvedena bilanční diskontinuita u MMR mezi roky 2000 a 2001.

Z hlavní účetní knihy MMR za rok 2001 vyplývá, že účetní jednotka od ledna do března nepoužívala účet 271 – Poskytnuté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty, i když tento účet je vykazován v rozvaze účetní jednotky k 1. 1. 2001. V dubnu 2001 došlo ke změně v datech

programového vybavení pro vedení účetnictví, která byla provedena v rozporu se zásadami stanovenými v § 35 zákona o účetnictví. Změnou v datech byla připsána částka 2 028 270 938,04 Kč na počáteční stav účtu 271 bez řádného účetního dokladu.

Od ledna 2001 do března 2001 byla opravovaná částka vykazována na účtu 378 – Jiné pohledávky. Současně do počátečních stavů účtu 271 k 1. 1. 2001 byly opraveny konečné stavy k 31. 3. 2001 na účtu 378.

Z důvodu výše uvedené nesprávně provedené opravy v účetnictví rozvaha a zůstatky účtů, které obsahuje rozvaha, jimiž MMR zahájilo rok 2001 na účtech 271 a 378, nenavazuje v rozporu s § 18 zákona o účetnictví na rozvahu a zůstatky rozvahových účtů k 31. 12. 2000 na účtech 271 a 378.

3.3.2 Zkreslování údajů oproti ÚZ

Na rozpočtové skladbě § 3699 položka 6341 (Investiční transfery obcím) a § 3661 položka 5169 (Nákup služeb) došlo ke zkreslování údajů v závěrečném účtu ve výši 6 125 000 Kč.

3.3.3 Celková nesprávnost v závěrečném účtu

Účetní závěrky, jež věrně nezobrazují skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, nejsou spolehlivým podkladem pro sestavení ZÚ kapitoly dle vyhlášky č. 419/2001 Sb. Všechny výše uvedené zjištěné nesprávnosti u jednotlivých kontrolovaných osob (účetních jednotek) byly v ZÚ agregovány v číselných sestavách. Sumář výkazu Rozvaha za PO nebyl v rozporu s vyhláškou č. 419/2001 Sb. v rámci závěrečného účtu kapitoly 317 – Ministerstvo pro místní rozvoj za rok 2001 předložen.

Celková nesprávnost v závěrečném účtu činila 8 585 999,76 tis. Kč. Z toho:

- celková nesprávnost ve výkazu Rozvaha u OSS 7 942 753,94 tis. Kč;
- celková nesprávnost ve Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu u OSS 586 671,66 tis. Kč;
- celková nesprávnost ve výkazu zisku a ztráty PO 21 621,63 tis. Kč;
- rozvahy PO neuvedené v závěrečném účtu 157 029,53 tis. Kč;
- zkreslení oproti ÚZ MMR 6 125 tis. Kč;
- snížení celkové nesprávnosti ve Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu u MMR o částku 128 202 tis. Kč z důvodu jejího správného uvedení v závěrečném účtu (na rozdíl od ÚZ MMR).

Vzhledem ke zjištěným nesprávnostem v ÚZ je nezbytné, aby kontrolované osoby zabezpečily provedení odpovídajících oprav ve svém účetnictví, které by odstranily výše popisované nedostatky, a účetní závěrky tak mohly být relevantním podkladem pro sestavení ZÚ kapitoly MMR.